

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Gesce s. r. o.**, se sídlem Rudoleckého 909/8, Znojmo, zast. Mgr. Vlastimilem Šopákem, advokátem, se sídlem Jana Palacha 954/4, Znojmo, proti žalovanému: **Rozhodčí orgán Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky**, se sídlem Drahobejlova 1404/4, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2009, č. j. 11 Ca 320/2007 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 9. 2007, č. j. 0744000943/ROPE, podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl odvolání žalobce napadající platební výměr Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky (dále též „zdravotní pojišťovna“) ze dne 14. 6. 2007, č. j. 0744000943/PE (dále též „platební výměr“), a tento platební výměr potvrdil.

Uvedeným platebním výměrem uložila zdravotní pojišťovna žalobci povinnost zaplatit podle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 592/1992 Sb.“), penále ve výši 50 901 Kč za opožděné platby pojistného. K tomu zdravotní pojišťovna uvedla, že podle výsledku její kontroly žalobci vnikl za období od 1. 6. 2004 do 28. 2. 2007 nedoplatek pojistného ve výši 44 521 Kč. Za opožděné platby je přitom plátce povinen uhradit penále ve výši 0,05 % (do 31. 12. 2006 ve výši 0,1 %) z dlužné částky za každý kalendářní den

prodlení. K námitce, že výše penále je nepřiměřená sazbám obvyklým v obchodních vztazích a je rozporná s evropským právem, zdravotní pojišťovna uvedla, že se daná problematika řídí zákonem č. 592/1992 Sb. a výpočet penále byl proveden v souladu s jeho § 18 odst. 1.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že povinnost platit pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, případně uhradit dlužné pojistné a penále, je veřejnoprávní povinností a je dána zákonem. Nemá proto charakter obchodněprávního vztahu, jak se domnívá žalobce. Zdravotní pojišťovna vystupuje v těchto právních vztazích jako orgán veřejné moci v nadřazeném postavení. K námitce, že výše penále je v rozporu s obvyklými sazbami v obchodních vztazích, vedle argumentace podstatou veřejnoprávních vztahů, žalovaný doplnil, že je dána zákonem a nemůže být svévolně měněna. Proto odvolání proti platebnímu výměru zamítl a platební výměr potvrdil.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 4. 2009, č. j. 11 Ca 320/2007 - 35, žalobu žalobce napadající shora uvedené rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění rozhodnutí soud uvedl, že žalobce nijak nekonkretizoval obecnou žalobní námitku, podle níž výše vyměřeného penále není v souladu s evropským právem, což soudu brání v tom, aby k ní zaujal konkrétní závěry. Soud neshledal důvodnou ani námitku, podle níž platebním výměrem došlo k zásahu do vlastnického práva, jehož ochranu podle soudu nelze chápat absolutně. Povinnosti, které má žalobce při placení pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, jsou stanoveny zákonem. Zákonem je stanovena jak výše pojistného, tak i výše penále, je-li plátce v prodlení s jeho úhradou. Soud zdůraznil, že žalobce ani ve svých dalších vyjádřeních neuvedl žádnou konkrétní námitku, ze které by vyplynul jím tvrzený rozpor vnitrostátní právní úpravy s evropským právem. Nadto soud odkázal na čl. 152 odst. 5 Smlouvy o založení Evropského Společenství, podle něhož organizace a financování zdravotnictví zůstává v kompetenci členských států. Komparativní odkaz na právní úpravu v jiných členských státech shledal soud irelevantním, neboť nemá žádný vliv na posuzovanou věc a navíc byl uplatněn po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl žalobce (dále též „stěžovatel“), že soud nesprávně posoudil právní otázku, neboť jemu vyměřené penále převyšuje maximální výši stanovenou normami Evropského společenství. Touto žalobní námitkou se soud dostatečně nezabýval, přičemž ani nebylo vedeno řádné dokazování. Stěžovatel v kasační stížnosti zdůraznil, že žalovanou vyměřené penále je v rozporu s právem evropských společenství.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle kterého lze podat kasační stížnost z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel důvodnost námitky spatřuje ve skutečnosti, že výše penále je v rozporu s evropským právem.

Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Zdůraznit je třeba tu skutečnost, že stěžovatel setrval, jak v řízení před správními orgány, posléze v řízení o žalobě, tak i v řízení o kasační stížnosti, argumentuje obecně a značně nekonkrétně. Ačkoliv mu byla usnesením soudu prvního stupně ze dne 29. 5. 2009, č. j. 11 Ca 320/2007 - 48, prodloužena lhůta pro doplnění kasační stížnosti o jeden měsíc, stěžovatel ji ve lhůtě, která uplynula dnem 7. 7. 2009 nijak nedoplnil. O opětovné prodloužení lhůty pro doplnění kasační stížnosti požádal sice stěžovatel soud podáním datovaným dnem 3. 7. 2009; to však bylo předáno k poštovní přepravě teprve dne 9. 7. 2009, tedy již po uplynutí soudem prodloužené lhůty, jak je shora uvedeno. Proto soud prvního stupně usnesením ze dne 22. 7. 2009, č. j. 11 Ca 320/2007-52, jeho žádosti o opětovné prodloužení lhůty nevyhověl. Tomuto postupu nelze nic vytknout (shodně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2003, č. j. 3 Ads 21/2003-40, dostupné na www.nssoud.cz). Podle Nejvyššího správního soudu byla stěžovateli dána dostatečná možnost svá značně nekonkrétní tvrzení rozvést a doplnit, což však neučinil. Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že tak neučinil ani v jedné z výše uvedených fází řízení, ačkoliv mu k tomu byl dán dostatečný prostor.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně a žalovaného, podle nichž se v posuzovaném případě jedná o veřejnoprávní vztah mezi stěžovatelem jako subjektem soukromoprávním a zdravotní pojišťovnou, která má při výběru pojistného (uložení penále) na všeobecné zdravotní pojištění charakter subjektu veřejnoprávního. Takovýto právní vztah teorie označuje jako vztah sociálního zabezpečení, který je založen na převážně pojistném principu s převahou veřejnoprávních aspektů (blíže srov. Tröster, P. a kol.: Právo sociálního zabezpečení, 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha : C. H. Beck, 2005, s. 89 a násl.). Nejedná se proto o obchodněprávní vztah, jak se mylně domnívá a argumentuje stěžovatel.

Primární povinnost, kterou je v daném případě placení pojistného, je stanovena v zákoně č. 592/1992 Sb. (zejména srov. § 5 uvedeného zákona). Tato primární povinnost tvoří obsah právního vztahu mezi stěžovatelem a zdravotní pojišťovnou. Stěžovatel však tuto primární povinnost porušil tím, že byl v prodlení s platbou pojistného na všeobecné zdravotní pojištění. Tento závěr zdravotní pojišťovny stěžovatel nijak nerozporel. Proto mu byla zcela oprávněně ze strany zdravotní pojišťovny platebním výměrem uložena, vedle povinnosti zaplatit dlužné pojistné, též sankce v podobě úhrady penále za prodlení při platbě pojistného. Výše penále je stanovena v § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. To již správně uvedl jak soud prvního stupně, tak na to shodně poukazoval žalovaný. V této souvislosti lze odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v jeho rozsudku ze dne 15. 3. 2007, č. j. 3 Ads 85/2005 - 77, dostupném na www.nssoud.cz, podle kterých právní úprava ukládá zdravotní pojišťovně povinnost vymáhat zaplacení pojistného včetně penále, pokud nejsou hrazeny řádně a včas. Není ve volné dispozici tohoto správního

orgánu zaplacení případného dluhu na pojistném prominout. V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud dodává, že tím však není nijak dotčena možnost požádat o odstranění tvrdosti postupem podle § 53a, v posuzovaném případě spíše podle § 53a odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Jak plyne z obsahu spisu, stěžovatel se na žalovaného (rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny), který o odstranění tvrdosti v případě částek nad 20 000 Kč rozhoduje, s žádostí o odstranění tvrdosti neobrátil.

Protože stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné konkrétní námitky, nemůže ani Nejvyšší správní soud reagovat zcela konkrétně (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, publikovaný pod č. 312/2004 Sb. NSS). Navíc stěžovatel volí shodnou argumentaci, kterou uplatnil jak v žalobě, tak i v řízení před správními orgány. Všechny orgány veřejné moci na jeho nekonkrétní a blíže nespecifikované námitky řádným způsobem reagovaly. Stěžovatel nepopřel skutečnost, že byl v prodlení s placením pojistného, stejně jako nenapadl výši dlužné částky. Jeho námitky směřují proti právní úpravě, která jednoznačně stanoví výši penále za dlužné období. Tvrzení, že se soud jeho námitkami nezabýval řádně je proto nesprávné a zavádějící, přihlédne-li Nejvyšší správní soud ke stupni konkrétnosti, resp. spíše obecnosti námitek. K tomu soud prvního stupně správně uvedl, že obecnost námitek mu brání v tom, aby učinil zcela konkrétní závěry. Přesto však žalobu věcně projednal.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nebylo řádně provedeno dokazování, Nejvyšší správní soud uvádí, že dokazování nebylo na místě. Právní úprava počítá s možností dokazování v řízení před soudy ve správním soudnictví (srov. § 77 s. ř. s.), nicméně to nebyl tento případ. Skutkový stav věci byl totiž bezrozporný, spornou byla toliko právní otázka, ohledně níž se dokazování nevede. Navíc stěžovatel žádný důkaz v žalobě, kromě rozhodnutí zdravotní pojišťovny a jeho odvolání proti platebnímu výměru, které jsou ostatně obsahem správního spisu, nepředložil a nenavrhl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2007, č. j. 2 Afs 13/2007 - 73, dostupný na www.nssoud.cz). Soud prvního stupně řádným způsobem přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí. Žádné vady a pochybení v něm neshledal, ostatně ani Nejvyšší správní soud je neshledává.

Pokud je stěžovatel přesvědčen, že výše penále je v rozporu s evropským právem, aniž však uvádí konkrétní předpis nebo judikát, Nejvyšší správní soud ve shodě se soudem prvního stupně uvádí, že tato problematika není evropským právem řešena. Neexistují proto normy primárního, ani sekundárního komunitárního práva, které by stanovily členským státům, jak mají určit výši penále, resp. které by ji konkrétně stanovily.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nejsou dány, proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu